

טורבינות רוח כנגד בריאותם, פרנסתם ונופי חייהם של תושבי כליל וגליל מערבי

תכנית להקמת חוות טורבינות רוח (ט"ר), במרחק מאות מטרים מבתי הישובים כליל ויחיעם במרחב ג'ת ינוח כליל, אמורה להגיע לדיון להפקדה ב – 18 לספטמבר. התכנית קודמה ע"ב תמ"א 10 ד' 12 ללא ידיעת ישובים שכנים ומבלי שנערך לה שיתוף ציבור.

לחוות ט"ר זאת פוטנציאל של פגיעה באיכות חיים, בבריאות ובפרנסת התושבים. מחקרים וניסיון מצטבר כולל חוות דעת מומחה שהוכנה עבור מוא"ז משגב, מעלים חשש כבד כי החווה תגרום לזיהומי רעש ואור ולמגעים נופיים לכל יישובי האזור.

- המיקום המיועד לט"ר בראש רכסי ההרים מכוון להעמדה הנצפית משטחים נרחבים. העמדת ט"ר בצד פריצת הדרכים למקומן והכשרת משטחי עבודה לבנייתן יחד עם צביעתן בלבן כתום יפגע קשות בנופי היום. סימונן בלילה באורות אדומים כמתחייב מתקנות התעופה יפגע בנוף הלילי וישווה לאזור אופי תעשייתי.
- קרוב ט"ר לישובים יגביל את יכולת הרחבתם לכיוון הטורבינות, ישפיע על גידול וחיזוק הישובים ועלול לגרום להגירה שלילית על רקע פחיתת באיכויות חיים, בריאות ונוף.

- הקמת ט"ר תפריע התקרבות מטוסי כיבוי לאזורי אש, תמנע אפשרות אפקטיבית לכיבוי שריפות מהאוויר ותכביד על פעולות כיבוי בשטחים קשי עבירות. כתוצאה, ייגרם דרדור בתכסית הצמחית של האזור הנחשב ירוק, יגבר סחף הקרקע, השטחים יהפכו סלעיים יותר ורמת הביו-מסה שלהם, בוטנית וביולוגית, תפחת יחד עם מידת האטרקטיביות של שטחים אלה. (בשנים האחרונות היו עשרות שריפות באזור כליל, ביניהן אחת שכילתה בישוב 5 בתים ב - 1986).

- לט"ר פוטנציאל פגיעה בבעלי כנף קבועים ונוודים. בין אלה גדולה הפגיעה בעטלפים ובעופות דורסים להם חלק רב בשמירת איזון ביולוגי החשוב למניעת פגיעות בחקלאות.

- מרכיבי הנוף והמרקם הכפרי הם נכסי ציבור ברמה ארצית. פגיעה בהם תהווה מכה לתשתיות הטבעיות עליהן מבוססת התיירות, כמו גם בתשתיות האירוח וכתוצאה, פגיעה במגזר העסקי המתפרנס על התיירות, בכליל וביישובים נוספים.

חוות דעת שהוכנו לנושא, מלמדות כי אין למקם ט"ר בחורש טבעי אלא בשטחי בטה ו/או ים ובמרחק של לפחות 1000 מ' מבתי מגורים. הניסיון בחו"ל וכך גם בישוב מירב שבגלבע, גורס תחום הגנה גדול מ - 1000 מ' בו רעש תת-קולי (אינפרא סאונד) בתדר שמחוץ לתחום השמע, מהווה מטרד גם מעל 1000 מ'.

קביעת 500 מ' כתחום השפעה של חוות ט"ר אינו אלא מקובלה תכנונית שאינה נשענת על שום חוק. מקובלה זו חלה על אס"פים, מחצבות ואזורי תעשייה כאילו הם שווי ערך בגרימת מטרדים, זאת בעוד התקנות למניעת רעש ואבק מגדירות "אזור רגיש" של 1000 מ' לגבי מגורים.

בפולין ובגרמניה נקבע מרחק המינימום בין אזורי מגורים לחוות ט"ר לפי המפתח של גובה הטורבינה כפול 10, במקרה שלנו, הטורבינות בגובה 185 מ' דהיינו מרחק בטחון שלא יפחת מ- 1850 מ'.

כיישוב שאינו מחובר לרשת החשמל הארצית ונסמך על מערכות סולאריות פוטו-וולטאיות ב- 38 השנים האחרונות, אנו דוחים את קביעת וועדת העורכים של התמ"א בדבר התאמת הדרום למערכות סולאריות והצפון לט"ר. אנו רואים בהצגת התאמות לכאורה אלה, התעלמות מצפיפות היישוב בגליל מחד, וויתור על ניסיון סולארי רב שנים בצפון והזנחת פוטנציאל ריבוי גגות הגליל המחוברים כולם לרשת החשמל הארצית מה שהופך אותם לזמינים מיידית וכאלה שאינם דורשים כל עבודות תשתית מאידך.

כמי שחיים על אנרגיה מתחדשת וכישוב שצבר ניסיון רב בשימוש בה, אנו תמהים על העדר שיתוף ציבור עד כדי התעלמות מניסיון זה. יתר על כן, היזמים לא נדרשו כלל להציג חלופות תכנוניות. אלה אינן רק חלופות מיקום, אלא גם חלופות טכנולוגיה.

אנו רואים במסירת שטחי המעטפת של יישובי הגליל המערבי בידי חברות מכוונות רווח, העדפת גורמים חיצוניים לאזור על פני תושביו וחלוקת משאבים בלתי ראויה. העדפה זו (המתקיימת גם בתחומי הפקת משאבים אחרים), מגעת עד כדי מתן אפשרות לעשיית רווח ע"י החברות הנ"ל על חשבון הפחתת איכות חיים וסביבה, ופגיעה בבריאות ובתעסוקת תושבי הגליל המערבי והישוב כליל בכללם.

יותר משהיא מהווה תרומה, רואים תושבי כליל בהקמת חוות הטורבינות, פגיעה בסביבה, ביישובים ובתושבים. לפיכך אנו קוראים לוועדה המחוזית במחוז צפון, לעומד בראשה ולכל חבריה –

- להתנגד למפגע הטורבינות בסמיכות קטנה מ- 2000 מ' לבתי התושבים.
- לבחון את האלטרנטיבה הסולארית כאנרגיה ירוקה זולה לאין ערוך, התואמת לתנאי הארץ בכלל ולסביבת הגליל המערבי בפרט.
- כתושבי אזור פריפריאלי בו עובר קו תחבורה ציבורית בתדירות נמוכה מאוד, אנו מיוממים בעיקר ברכב פרטי. אנו סבורים כי שידרוג התחבורה הציבורית והעברת נפח הנסועה הפרטית בפריפריה לזו הציבורית, תסייע פי כמה להפחתת פליטות גזי החממה עליה התחייבה המדינה בוועדת פריס.
- להתבונן במכלול העקות הסביבתיות שאושרו לאחרונה במרחב הגליל המערבי. לראותן במבט מקיף ומשכלל את מיקום הגליל המערבי כחבל ארץ מספק מענה לשעות פנאי, לנופש בחיק טבע, לסיירות וטיילות, ולבחון את היקף אובדן נכסי הציבור ע"י העמסת מפגעי מחצבות, טורבינות רוח, מתקני הטפלה וגז במרחב ההולך ומאבד מערכו לתושביו ומבקרו בשל החלטות תכנוניות דרקוניות.

חיים שנהר - אקולוג